CENTRE FOR SOCIOLOGY OF DEMOCRACY — CSD

Uudet kansanliikkeet ja demokratiaihanteet niissä

Vastaus eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan Maailmankuvalliset muutokset -ohjausryhmän kysymykseen uusvasemmistolaisen alakulttuurin ihmiskäsityksestä ja käsityksistä ihmisen suhteesta sosio-ekologiseen ympäristöönsä.

Georg Boldt, YTT

Helsingin Yliopisto

Liikkeiden toimintalogiikka ja demokratiakäsitys

- Esitelmäni rakentuu Elokapinan ja anti-fasistisen toimijoiden parissa tehtyyn kenttätyöhön. Nämä sekä monet muut ryhmät queer-yhteisöistä yliopistovaltaajiin perustavat toimintansa samankaltaisen poliittisen kulttuurin varaan.
- Näitä liikkeitä kutsutaan monesti vasemmistolaisiksi mutta tämä ei aina ole kovin hyvin toimintaa kuvaavaa.
- Liikkeet muuttavat suomalaista mielenosoituskulttuuria koska niiden toimintalogiikka on herättää huomiota ja häiriötä saadakseen näkyvyyttä vaatimuksilleen julkisessa keskustelussa.
- Uudet liikkeet rakentuvat horisontaalisten valtasuhteiden varaan eikä niissä ole johtohahmoja. Päätöksiä tehdään konsensusperiaatteella.
- Protestin muodot ovat laajentuneet mielenosoituksista valtauksiin, tiesulkuihin, lukkiutumiseen yms.
- Demokratia näissä liikkeissä on enemmän kuin päätöksentekoprosessi.

Yhteiskunnalliset liikkeet poliittisen osallisuuden muotona.

- Kuvaamieni liikkeiden arvomaailmassa painotetaan demokratiaa, yksilön vapauksia ja oikeudenmukaista yhteiskuntaa. Nämä liikkeet ovat siis radikaaleista mielenosoittamisen muodoista huolimatta pikemminkin liberaaleja kuin vallankumouksellisia toimijoita, eikä mitenkään rinnastettavissa totalitaarisiin ääriliikkeisiin.
- Demokratia elämäntapana näkyy liikkeissä jäsenten hyvinvoinnista huolehtimisena, turvallisemman tilan käytännöissä, resurssien jaossa, päätöksentekomenetelmissä, puhenormeissa jne.
- Monelle liikkeissä toimivalle, tavat kuvitella parempi maailma liittyy valtaan ja rakenteelliseen epätasa-arvoon sekä solidaarisuuteen ja yhteisöjen luomiseen.
- Tällaiselle toiminnalle ei löydy juurikaan tilaa institutionaalisista osallisuuskäytännöistä joissa keskitytään monesti teknisiin ongelmanratkaisuihin.